

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Dømmer selv! Til Selvprøvelse Samtiden anbefalet

Citation: Kierkegaard, Søren: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 16", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 16*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 , s. 77. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-ds-txt-shoot-id6a977300-69e5-4af9-bb70-d460eaa01e2e.pdf> (tilgået 04. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 16

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Sandt nok denne Fødsel har ogsaa en anden Side at sees fra, Guds-Siden, der lyser himmelsk Herlighed over denne Fødsel. Det er ikke som ellers, at Nattens Stjerner uforandrede lyse over Jorden, nei, hans Fødsel – der rigtignok ikke saae ud som en Begivenhed her paa Jorden – er en Begivenhed i Himlen, den vigtigste, og en Stjerne lyser særligen over hans Fødestad, spredende – saligt det Øie, som seer den! – himmelsk Glands over Stalden og den foragtede Jomfrue og den beskæmmede Mand og over Barnet i Krybben. Dette er overmenneskelig Herlighed. Men som altid det Christelige sætter Modsætningerne sammen, saa Herligheden ikke bliver ligefrem at kjende som Herlighed, men omvendt, at kjende paa Ringheden, Fornedrelsen – Korset der staaer ved alt det Christelige: saaledes ogsaa her. Thi det christelige Kors er ikke Overfladiskhed, Udvorteshed, Baade-Og, uden Dybde, en Decoration, et Kors i en Stjerne; nei, fra den ene Side seet er det ganske bogstaveligt, frygtelig bogstaveligt, et Kors, og intet Øie seer Korset og Stjernen sammen i en højere Eenhed, saa maaskee Stjernens Glands blev noget mindre herlig men ogsaa Korsets Lidelse noget mindre piinagtig. Fra en anden Side, omvendt, sees Stjernen; men Stjernen bæres ikke (en senere Opfindelse!), ak det er Korset der bæres (jfr. Evangeliet!), Ordens- og Kjendetegnet. Dette er og har altid været og vil altid blive Forstanden til Forargelse. Thi Forstanden siger: for lidt og for meget fordærver Alt, til Maade, Middelveien og Middelstørrelsen, det er det Sande. Forstanden vilde derfor vel foreslaae at give Afkald paa Stjernen ved Fødselen – dette er for meget, eller saa meget forlanges ikke – men saa ogsaa at blive født i lovligt Ægteskab og idetmindste i en skikkelig god, velstaaende, borgerlig Familie. Dog saaledes er det Christelige ikke; der raades bestandigt over det Himmelske – men af det Jordiske ikke en Trævl. Naar, for at tage et Exempel, Christus udsender Disciplene – nu han kunde jo da sagtens forsørge dem med det Fornødne, men, nei, Intet maae de eie, derimod »hvo som giver en af disse Ringe ikkun et Bæger koldt Vand at drikke, fordi han er Discipel, sandelig siger jeg Eder, han skal ingenlunde miste sin Løn.« (Mtth. X, 42). Det er fornemt; den mægtigste af alle Jordens mægtige Konger kan ikke betale en Drik Vand saaledes, det forstaaer sig, han sørger vel ogsaa for, at hans Udsendinge eller Ministre ikke komme i Forlegenhed for et Glas Vand. Discipelen derimod er ubetinget i Armod, han er bogstavelig trængende i Forhold til Livets første Fornødenheder, et Bæger Vand – og Penge har han ikke, han har (saa kneben kan Gud være, og saa i næste Øieblik paa det samme Menneske rette med Mirakler!) Intet, Intet at give derfor, jo, det er sandt, han har en Anviisning paa Himlen, den er, ret beseet – altsaa, uheldigviis, ikke i denne Verden – mere værd end alle Verdens Herligheder, men Penge har han ikke, og intet Jordisk – det er uheldigt i denne Verden, hvor Penge – ret beseet! – nok er mere værd end alle Himlens Herligheder. Der fortælles om en Reisende, at han inde i Landet kom i Pengeforlegenhed, uagtet han dog var i Besiddelse af et meget stort Penge-Papir – der var Ingen, som kunde bytte det. Saaledes med det Christelige, Discipelen. Forstanden er dette som alt Christeligt til Forargelse. »For lidt og for meget« siger Forstanden »fordærver Alt. Lad os give Afkald paa disse himmelske Anviisninger, saa meget forlanges ikke; men lad saa det at forkynde Christendommen blive idetmindste et jævnt godt Levebrød med noget Fast om Aaret og en vis Anseelse i Samfundet; det Andet er, baade paa den ene og paa den anden Maade Overdrivelse. Hvorfor skal Modsætningerne holdes saa frygteligt spændt ude fra hinanden, hvorfor kan der ikke slaaes lidt af i Retning af det Mirakuløse, og saa lægges lidt til i Retning af det saadan mindre guddommeligt, men mere menneskelig ligefrem, at have det lidt godt i Verden? Fremdeles, hvortil denne Fornemhed, det gjør Ophævelser og saa besynderlige Ophævelser, forsmaaer at eie en Skilling, og saa gjør mirakuløst Udvei? Det er ikke sand Fornemhed, men Søgt og Affecteret, Overdrivelse; det Simple og Naturlige var at give Disciplene nogle Penge med. Skal der et Mirakel til, nu vel, saa lad det skee saaledes: ved et Mirakel een Gang for alle tilveiebringes et Fond een Gang for alle, saa er Discipelen forsørget, og der vil ikke behøves flere Mirakler. Det Andet er dobbelt Overdrivelse, baade i Retning af for Lidt og i Retning af for Meget.« Og det Forstanden er meget bange for, hvad den da for Alt ikke selv forskylder; og det som Forstanden, naar den faaer Øie derpaa, dømmes at være Galskab, det er: Overdrivelser. Men uden Overdrivelse umuligt kun at tjene een Herre; derimod, med Forstand let gjort, i Sammenhold baade med den Ene og den Anden og med hele denne Verden og hvad denne Verdens er at tjene to og flere Herrer.